

The background is a stylized landscape in shades of blue and teal. On the left, there is a house with a dark brown roof and a circular window. In the center, a boat with a green sail and a dark brown hull is on the water. The background also features rolling hills, several pine trees, and small fish swimming in the water.

Ruokakaupunki Turku

Ruokakaupungin monialainen kehittämisohjelma

28.2.2023

Turku, Turun seutu, saaristo ja Varsinais-Suomi ovat vahvoja ruuan ja juoman alueita, elintarvike-teollisuus on alueella merkittävää ja alueen tutkimus ja koulutus on korkealaatuista. Ruokaan kytkeytyvällä kokonaisuudella on suuri elinkeinojen kehittämiseen, matkailun vahvistumiseen sekä palveluiden ja elämysten monipuolistumiseen liittyvä kasvun potentiaali. Turun keskeisiä vetovoimateemoja ovat merellisyys, kulttuuri, sportti ja ruoka. Ruoka on paitsi itsessään tärkeä vetovoimateema, lisäksi se kutoutuu vahvasti kaikkiin muihin tärkeisiin vetovoimateemoihin.

Ruokakaupunki ja -alue koostuvat monitasoisesta ekosysteemistä, johon kuuluu koko ruokaketju kaikkine toimijoineen, muun muassa alkutuottajat, jalostavat yritykset, erilaiset muut alan yritykset, jakelu- ja vientiorganisaatiot, keskusliikkeet ja kaupat, ravintolat ja kahvilat. Mukaan kuuluvat ruoka ja juoma, tapahtumat, palvelut ja elämykset, opetus ja tutkimus - niin paikalliset herkut, osaaminen kuin vientituotteetkin. Turun monipuolista ruokakulttuuria tukevat myös eri vuodenaikoihin sijoittuvat ruokatapahtumat.

Ruokakaupungin monialaista kehittämissuunnitelmaa on koottu ja muotoiltu yhdessä sidosryhmien kanssa. Työhön on osallistunut laajasti toimijoita koko varsinaissuomalaisen ruokaketjun eri osista. Keskeistä yhteisessä kehittämissuunnitelmassa on, että se kokoaa yhteen eri toimijoiden tekemän työn, se on koko verkoston yhdessä kokoama ja sen kehittämisen teemat ja kärjet on yhdessä valittu. Kukin toimija voi löytää oman roolinsa mukaisen paikan ohjelmassa ja yhdessä pystymme paremmin edistämään pitkäjänteisesti asettamiamme tavoitteita.

Kehittämissuunnitelman yhteiskehittämisen fasilitaattorina on toiminut [Kuudes](#).

Mitä tarkoittaa *Ruokakaupunki Turku*?

Ruokakaupunki Turku kokoaa sateenvarjonsa alle koko lounaisen Suomen alueen sekä ruokaketjun kaikki osat.

Kun puhumme ruuasta, tarkoitamme aivan **koko ruokaketjua** alkutuotannosta ja akateemisesta tutkimuksesta lautaselle asti, priorisoimatta mitään yksittäistä toimialaa.

Monialainen kehittämisohjelma toteuttaa Turun kaupungin strategiaa ja pormestariohjelmaa.

Ohjelma edistää elinvoimaa ja kilpailukykyä, vetovoimaa, matkailua, työllisyyttä ja osaamista, kansainvälisyyttä sekä vastuullisuutta.

Osa 1

Millainen ruokakaupunki Turku on tänä päivänä?

Tuloksia sidosryhmäkyselystä

Kuva: Ilkka Hemmilä

Ruoka-alan ammattilaisten näkökulma: Mikä tekee Turusta ruokakaupungin?

nyt

Ravintolatarjonta ja -ammattilaiset, persoonalliset miljööit ja paikalliset raaka-aineet ovat nykyisiä vahvuuksiamme.

Kansainvälisesti korostuu jokiranta ja saaristo, sekä medianäkyvyyttä tuovat tekijät.

tulevaisuudessa

Toimijoiden näkökulmasta tärkeää yhteistyö ja ammattilaiset.

Asiakkaan näkökulmasta tulee lisätä ympärivuotista saavutettavuutta ja houkuttelevaa elämysten tuotteistusta.

Toimijat: Mitä kukin kaipaa?

Koulutus ja tutkimus

Kaivataan vertaisoppimista ja tiedonjakoa muiden toimijoiden kanssa, sekä mahdollisuuksia inspiroitua ja inspiroida tulevaisuuspainotuksella.

Ravintola- ja matkailuala

Kaivataan tiivistä yhteistyötä vertaisten kanssa.

Elintarviketeollisuus ja alkutuotanto

Kaivataan verkostoja sekä hyvin fasilitoituja, innostavia ja tuloksellisia yhteistyöprojekteja vertaisten kanssa.

Kaupunki ja alueelliset toimijat

Kaivataan selkeitä yhteisiä tavoitteita ja mandaattia toimia. Toivotaan kumppaneilta ideointiapua ja rohkeutta toimintaan.

Media ja markkinointi

Kaivataan kirkasta ydintä ja tavoitteellista yhteistyötä.

Kaupunkilaiset

Kaivataan uusia asiakaslähtöisiä elämyksiä sekä helppoja tapoja osallistua ja vaikuttaa.

Kaupan ala

Kaivataan vahvoja, uskottavia fokuksia ja toimenpiteitä kaupungin taholta.

Toimijat: Miten kukin osallistuu?

Koulutus ja tutkimus

Kumppani tapahtumissa ja TKI-toiminnassa.

Ravintola- ja matkailuala

Osallistutaan osana yritystoiminnan arkea.

Elintarviketeollisuus ja alkutuotanto

Toivotaan laajasti tietoa kehitystyöstä, ja selkeitä oppimisen, kehittymisen ja osallistumisen paikkoja.

Kaupunki ja alueelliset toimijat

Tukena markkinoinnissa ja liiketoiminnan kehittämisessä.

Media ja markkinointi

Toivotaan saavutettavaa tietoa kiinnostavan syötteeksi, jotta voi tuottaa ajankohtaista sisältöä.

Kaupunkilaiset

Osallistutaan omilla kulutusvalinnoilla arjessa ja juhlassa.

Kaupan ala

Halukas osallistumaan moninaisesti, jos toiminnan hyödyt kiinnittyvät yrityksen omaan strategiaan.

Toimijat: Mikä on kunkin erityisellä vastuulla?

Koulutus ja tutkimus

Vastuulla rajapinta opiskelijoihin ja tulevaan työvoimaan.

Ravintola- ja matkailuala

Vastuulla oman tarjonnan sekä osaamisen päivittäminen. Arjen asiakaspalvelussa iso vastuu koko ruokakaupungin asiakaskokemuksen luomisesta.

Elintarviketeollisuus ja alkutuotanto

Vastuulla laadukkaiden raaka-aineiden tuotanto ja kehittäminen.

Kaupunki ja alueelliset toimijat

Vastuulla tiedonvälitys ja ekosysteemin koordinointi.

Media ja markkinointi

Vastuulla tunnistaa ja nostaa kiinnostavia ilmiöitä suuren yleisen tietouteen.

Kaupunkilaiset

Vastuulla antaa palautetta ja uusia syötteitä kehittämistyöhön.

Kaupan ala

Mukana luomassa vielä parempia ketjuja alkutuotannosta teollisuuteen, kauppaan sekä ravintoloihin.

Osa 2

Millainen on ruokakaupunki vuonna 2030?

Tulevaisuuden muutosvoimat

Turun seudun vahvuus lähtee merellisestä luonnosta ja alkutuotannosta.

Tulevaisuudessa satsaamme kestävyYTEEN, jotta ruokaelämykset ja -innovaatiot tuovat myös tulevaisuudessa hyvinvointia aivan kaikkien saataville.

Ilmastotaistelu

Humaanius ja
yhteenkuuluvuus

Holistinen
hyvinvointi

Osa 4

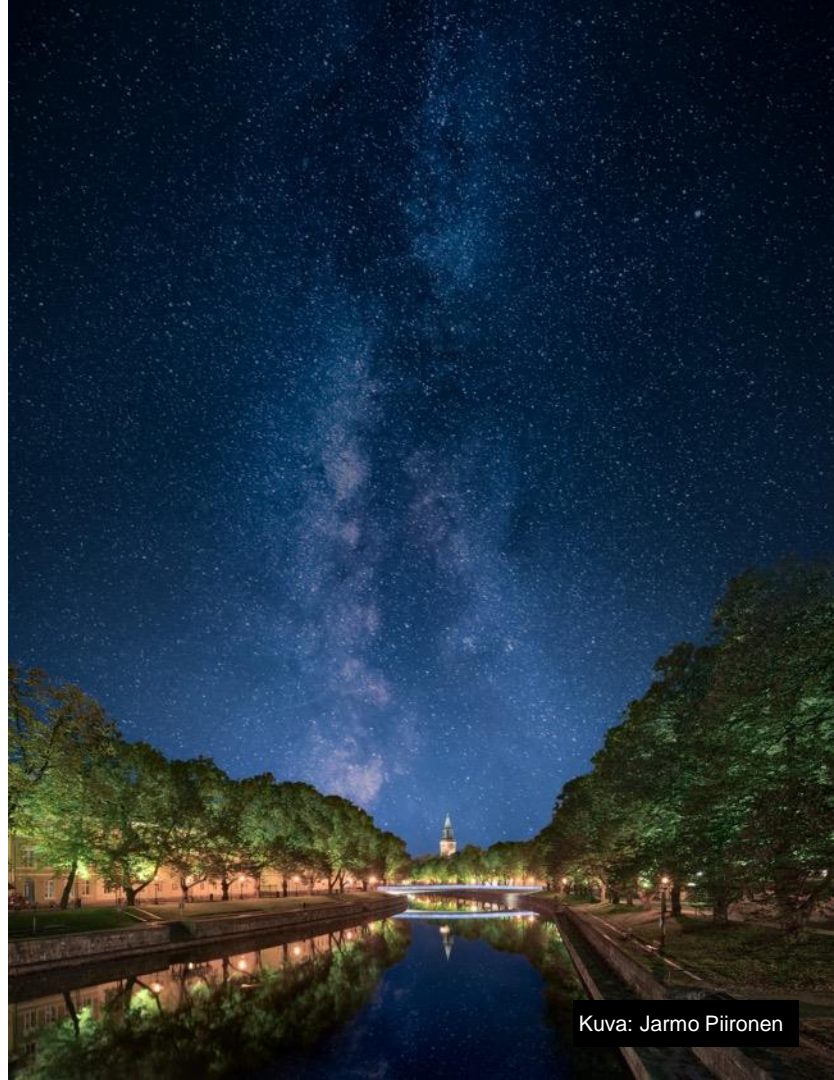
Ruokakaupungin visio

Kuva: Jarno Terho

Syötävän kaunis kulttuurikaupunki

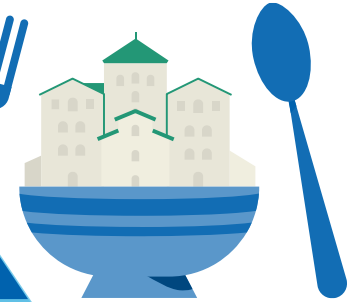
Turku on omaleimainen saariston ruokakaupunki, josta ei tahdo saada kyllikseen. Turun alueen aitoja aineksia ovat laadukas ruoka, kiehtova kulttuuri ja tunnelmallinen miljöö.

Kuva: Jarmo Piironen

Paikka, jonka haluamme ruokakaupunkien joukossa omistaa

Syötävän
kaunis
kulttuurikaupunki

Mikä erottaa meidät muista ruokakaupungeista, mistä meidät tunnustetaan?

Yhdessä tekemisen taito
Tarinalliset miljööt
Rohkeasti kekseliäs
Monialainen ruokaosaaminen

Mitä pitää olla kunnossa, jotta edes pääsemme "ruokakaupungien" joukkoon?

Ympärivuotinen	Saavutettava
Aito kulttuuri & perinteet	Paikallisten arvostama
Kansainvälinen	Tunnettu

Erottautumistekijät

1. Yhdessä tekemisen taito

Turku on välittömän ja viihtyisän ilmapiirin ruokakaupunki, jossa ihmiset tuntevat toisensa ja töitä tehdään yhdessä hyvällä meiningillä.

2. Rohkeasti kekseliäs

Turun seutu on tunnettu yrittäjämäisestä, luovasta ja aikaansaavasta otteestaan: se tuottaa uusia innovaatioita, ratkaisuja ja ruokakulttuuria kaikelle kansalle.

3. Tarinalliset miljööt

Turkua on omaleimainen jokiranta, merellinen portti saaristoon sekä vuosisatainen historia Suomen ensimmäisenä ravintolakaupunkina. Kaikki on avoimesti käytössä, ei museona.

4. Monialainen ruokaosaaminen

Ruoan ympärille kietoutuu alueella valtava joukko toimijoita: tuottajat ja jalostajat, tutkimus ja koulutus, ravintolat ja matkailu sekä tietysti ruokaa suuresti rakastavat kuluttajat.

Osa 5

Ruokakaupungin kehittämissohjelma

Kuva: Jarno Terho

Kuva: Pekka Vallila

Ruokakaupungin ainekset ovat jo olemassa raaka-aineista miljöisiin, osaajiin ja intohimolla ruokaan suhtautuviin asukkaisiin. Kehittämisohjelma lisää tunnettuutta, yhteistyötä ja julkisia satsauksia sekä tuotteistaa kätkettyjä elämyksiä ja hiomattomia timanteja kaikille koettaviksi.

EROTTAUTUMISTEKIJÄT

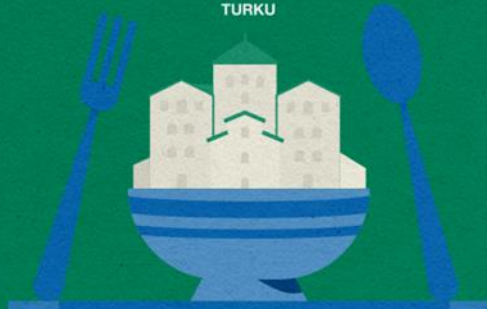
1. Yhdessä tekemisen taito

2. Rohkeasti kekseliäs

TURKU

VISIO

Syötävän kaunis kulttuurikaupunki

Turku on omaleimainen saariston ruokakaupunki, josta ei tahdo saada kyllikseen. Turun alueen aitoja aineksia ovat laadukas ruoka, kiehtova kulttuuri ja tunnelmallinen miljö.

EROTTAUTUMISTEKIJÄT

3. Tarinalliset miljööt

4. Monialainen ruokaosaaminen

TOIMENPITEET

MONIPUOLINEN JA AVOIN
YHTEISTYÖ

ELINTARVIKEALA OSAKSI
ELINKEINOPOLITIIKKAA

KIRKKAALLA TARINALLA
KV-MARKKINOILLE

ELÄMYSTEN
ASIAKASLÄHTÖINEN
TUOTTEISTUS

VAALITAAN VAHVUUKSIAMME

Monipuolinen ja avoin yhteistyö

Turun kaupunki koordinoi ruoka-alan yhteistyötä, jalkautuu nykyisiin verkostoihin sekä luo tarpeen mukaan uusia. Koordinoinnin keskeinen tavoite on törmäyttää alueen toimijoita uusien yhteistyökuvioiden sekä liiketoiminnan synnyttämiseksi.

Tavoitteena on, että verkosto intoutuu hyödyntämään yhteisiä viestinnän työkaluja ja tuottamaan sisältöjä sekä tapahtumia yhteisiä alustoja hyödyntäen. Yhteistyö näkyy myös omaleimaisen ruokakulttuurin kehittymisenä, josta pääsee nauttimaan niin paikalliset kuin vierailijatkin.

Ensiaskelita: Verkoston tapaamisista ja mahdollisuuksista viestitään yhteisesti ja eri sidosryhmille kohdennetulla viestinnällä. Turun kaupunki hakee Unescon Creative Cities -verkostoon gastronomy-teemalla, jäsenenä toteutetaan laajaa yhteistyöohjelmaa.

Kuva: Turun kaupunki

Elintarvikeala osaksi elinkeinopolitiikkaa

Turussa lähdetään panostamaan isolla vaihteella uusien innovaatioiden syntyyn ja kaupallistamiseen. Ruoka-ala nähdään keskeisenä kärkialana, jonka kehittämiseen ohjataan monipuolisia resursseja. Tavoitteena on, että Turku tulee tunnetuksi ruoka-alalla tehtävästä kunnianhimoisesta tutkimus- ja kehitysyhteistyöstä, joka nojaa niin alan tiiviille yhteisölle kuin innovaatioille otolliselle välittömälle ilmapiirille.

Ruoka-alaan panostamalla varmistetaan, että Turku on myös elintarvikealan ammattilaisille vetovoimainen kohde asua, työskennellä ja yrittää. Täten huolehditaan osaavan työvoiman saatavuudesta alueella jatkossakin.

Ensiaskelaita: Valmistellaan esitys, jonka pohjalta elintarvikeala nimetään kärkialaksi.

Kuva: Jaska Poikonen

Kirkkaalla tarinalla kansainvälisille markkinoille

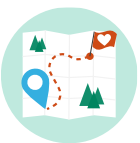
Ruokakaupunki toimii sateenvarjona, jonka alle voivat kaikki toimijat omine tarinoineen tulla. Tämä on keskeistä myös ruokakaupungin kansainvälisen maineen rakentamiselle. Yhteiseen tarinaan tarvitaan monipuolinen kenttä ruokakaupungin toimijoita, joilla on omat kytköksensä yhteiseen brändiin.

Ruokakaupungin keskitetty viestintä on monikanavaista ja monikielistä, jotta se houkuttelee erilaisia kävijäryhmiä niin kotimaasta kuin kansainvälisestikin.

Ensiaskelita: Ruokakaupungin tarinaa työstetään kansainvälisesti kiinnostavaksi.

Kuva: Hannu Waher

Elämysten asiakaslähtöinen tuotteistus

Ruokakaupunki näkyy asiakkaille monipuolisina houkuttelevina palveluina ja elämyksinä, jotka on suunniteltu alusta loppuun asiakkaiden tarpeista lähtien. Elämyskonseptit yhdistävät erilaisia yllättäviäkin toimijoita ja korostavat uniikkeja vahvuuksia.

Siilojen sijaan etsitään mahdollisuuksia ryhmittäytyä ja kasvattaa jo nykyisellään vetäviä konsepteja, joiden kehittämiseksi tehdään toimialat ylittävää yhteistyötä esim. matkailupalveluiden, ravintoloiden ja joukkoliikenteen välillä. Isompiin digitaalista kehittämistä edellyttäviin hankkeisiin haetaan kehitystukea mm. Business Finlandin kaltaisilta toimijoilta.

Iso tavoite on vahvistaa ruokakaupungin ympärivuotisuutta, johon päästään myös panostamalla paikalliseen ruokakulttuuriin ja turkulaisten arjessaan hyödyntämiin palveluihin.

Ensiaskelaita: Tuotteet ja palvelut syntyvät usein erilaisina yhteistyöprojekteina. Haastetaan toimijoita tekemään monialaista yhteistyötä.

Kuva: Päivi Kosonen

Vaalitaan vahvuuksiamme

(= pitkän aikavälin tavoitteet)

Turun ruokakaupungin kehittämisessä tulee myös huomioida pitkäaikaisemmat kehityskulut mm. Saaristomeren luonnon ja vesistöjen hyvinvoinnin osalta. Vastuullinen kehittäminen pitää huolta siitä, että Turun ainutlaatuiset vahvuudet pysyvät ennallaan myös tulevaisuudessa. Vastuullisuus toteutuu sekä pieninä että suurina tekoina.

Ensiaskelaita: Ruokakaupungin yhteistyössä sekä toimijoiden arjessa tunnistetaan uusia keinoja, joilla vahvistetaan kestävä kehitystä ja edistetään esim. Itämeren suojelua sekä Turun hiilineutraaliustavoitteita.

Kuva: Jarno Terho

Kehittämishojelman rakenteet

Kehittämishojelman toimenpiteisiin osallistuvat kaikki ekosysteemin jäsenet.

Kuitenkin tunnistimme työn aikana joukon sellaisia mahdollistavia rakenteita, joista kaupungilla ohjelman alkuunpanijana tulisi olla (ainakin alkuvaiheessa) selkeä omistajuus:

- **Yhdessä kehitetty ja tavoitteellinen kehittämishojelma**, joka ohjaa lähivuosien tekemistä
- **Ruokakaupungin pysyvä brändi** ja tiivis, ymmärrettävä sanoma, mihin kaikki tekeminen linkittyy
- **Kaupungin koordinaatio** kokoamaan ja fasilitoimaan yritysysteistyötä sekä mukaan nykyisiin verkostoihin
- **Yhtenäiset viestinnän työkalut ja alustat**, jotka mahdollistavat erilaisten toimijoiden kytkeytyvät toiminnassaan ruokakaupungin kokonaisuuteen
- **Selkeät mittarit**, joilla seuraamme ruokakaupungin edistymistä
- **Rahoitusinstrumentteja** uudenlaisten elämuskonseptien ja innovaatioiden kehittämiseen
- **Panostuksia osaamisen kehittämiseen ja jakamiseen verkostossa**
- **Kaupungin oman toiminnan linjaukset tukemaan ohjelman tavoitteita**

Kiitos!